

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/89/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016200162
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016200162.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: C. I., narodený X. N. XXXX, bytom vo D. T. U., G. N. Č.. XXXX/XX, právne zast.: JUDr. Lýdiou Farbakyovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Floriánova č. 12, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 2. októbra 2015, Č. p.: KM-OLVS-56/2015/OPK, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2018, č. k. 6S/19/2016-49, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 26. apríla 2018, č. k. 6S/19/2016-49, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 2. októbra 2015, Č. p.: KM-OLVS-56/2015/OPK, ktorým tento podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) a tiež s poukazom na § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove z 20. apríla 2015, č. p.: KRPZ-PO-VO2-120-027/2014-PR, ktorým žalobcovi podľa § 20 ods. 1 písm. b/, § 22, § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z., § 174 ods. 1, § 254 ods. 1 a § 256 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) a § 4 a § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o

zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“) nepriznal náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

2. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v zmysle znaleckého posudku a jeho dodatku vypracovaného znaleckou organizáciou Foresnic.sk vyplýva, že diagnóza cervikálna dystónia bola u žalobcu prvýkrát diagnostikovaná už v roku 1993. Táto diagnóza je rozdielna od diagnózy, za ktorú si žalobca uplatnil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podľa krajského súdu nie je rozhodujúce, či diagnóza žalobcu, za ktorú si uplatnil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia sa má posudzovať podľa položky 302c - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké podľa vyhlášky č. 32/1965 Zb. ministerstiev zdravotníctva a spravodlivosti, Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia a Ústrednej rady odborov o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „Vyhláška č. 32/1965 Zb.“; pozn. súdu), respektíve podľa položky 304c - obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice stredne ťažkého stupňa podľa zákona č. 437/2004 Z.z., ale prvoradá a rozhodujúce je nespochybniteľne stanoviť dátum, kedy presne prvýkrát došlo k ustáleniu žalobcom uplatnenej diagnózy ako samostatného ochorenia. Ďalej uviedol, že diagnóza pod položkou 302c a pod položkou 304c sú totožnými diagnózami označenými podľa dvoch rozdielnych právnych úprav - Vyhlášky č. 32/1965 Zb. a neskôr platného zákona č. 437/2004 Z.z. a jeho prílohy č. 1.

3. Krajský súd ďalej uvádzal, že správne orgány riadne nezistili skutkový stav z hľadiska uplatnenej diagnózy žalobcom v jeho žiadosti adresovanej prvostupňovému správne orgánu dňa 23. októbra 2014 a potom prijatý záver správnymi orgánmi o premlčaní žalobcovho nároku je predčasný, najmä vzhľadom na náležité nezodpovedané podstatné skutočnosti (čo riadne neskúmali konajúce správne orgány), t. j. či je možné pokladať diagnózu označenú MUDr. R. ako VAS C chrbtice v jeho lekárskej správe vypracovanej dňa 13. januára 2005 za diagnózu totožnú s diagnózou vedenou pod položkou č. 304c zákona č. 437/2004 Z.z. - obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice stredne ťažkého stupňa, respektíve položkou 302c Vyhlášky č. 32/1965 Zb. poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké v zmysle znaleckého posudku a doplnku podaného znaleckou organizáciou Foresnic.sk. Zo znenia Vyhlášky č. 32/1965 Zb., respektíve prílohy zákona č. 437/2004 Z.z., vyplýva, že každá diagnóza vedená pod položkou (302c, respektíve 304c) má viacero stupňov s rozdielnym bodovým ohodnotením od čoho sa odvíja aj výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a potom je potrebné pokladať každý stupeň (ľahký, ľahký s príznakmi koreňového dráždenia, stredne ťažký, stredne ťažký s príznakmi koreňového dráždenia, ťažký a ťažký s koreňovými príznakmi) za samostatnú diagnózu. Uplatnenú diagnózu žalobcu - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké / obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice stredne ťažkého stupňa je podľa súdu treba pokladať u žalobcu za novo zistenú diagnózu a túto nie je možné hodnotiť podľa právneho predpisu účinného v čase zistenia vzniku jeho prvotného poškodenia zdravia (1993 - cervikálna dystónia), ale podľa právneho predpisu účinného v čase zistenia poškodenia zdravia žalobcu (tento moment však nie je v preskúmaných rozhodnutiach jednoznačne stanovený). Bolo potrebné, aby správne orgány vo svojich rozhodnutiach presvedčivo zdôvodnili, prečo aj stupne danej diagnózy položka - 302b poúrazové obmedzenie chrbtice ľahké s príznakmi koreňového dráždenia v zmysle znaleckého posudku MUDr. I. a položka - 302e poúrazové obmedzenie chrbtice ťažké v zmysle znaleckého posudku MUDr. R. pokladajú za totožné s diagnózou v zmysle žiadosti žalobcu (položka 302c, respektíve 304c - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké). V prípade, ak tak žalovaný nebude schopný učiniť, bude potrebné doplniť dokazovanie za účelom stanovenia presnej doby, kedy bola žalobcom uplatnená diagnóza u neho zistená prvýkrát a to takým aj pre žalobcu ako laika zrozumiteľným spôsobom, kedy ju bol schopný identifikovať ako novú dovtedy u neho nezistenú diagnózu poškodenia jeho zdravia.

4. Uzavrel, že napadnuté rozhodnutie žalovaného nespĺňa vyššie uvedené zákonné požiadavky kladené na rozhodnutie správneho orgánu z hľadiska kvality jeho odôvodnenia. Zároveň konštatoval, že zistený skutkový stav predchádzajúci vydaniu preskúmaných rozhodnutí nie je zistený v dostatočnom rozsahu potrebnom na náležité posúdenie veci. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a zároveň je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť a preto je ho potrebné zrušiť podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ SSP a vec vrátiť

žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude viazaný vysloveným právnym záverom súdu (§ 191 ods. 6 SSP) a bude jeho povinnosťou vo veci konať, doplniť dokazovanie v naznačenom smere a vydať nové rozhodnutie a toto náležite odôvodniť.

5. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a § 175 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal právo na úplnú náhradu trov konania.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

8. Uviedol, že žalobca dňa 23. októbra 2014 požiadal o priznanie nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia za poškodenie zdravia za diagnózu stanovenú znaleckým posudkom a doplnkom k posudku znaleckej organizácie Forensic.sk pod položkou č. 302 c - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké s bodovým ohodnotením 150 bodov. Táto znalecká organizácia v posudku uviedla, že cervikálna dystónia svojou etiológiou spadá pod položku zdravotnej klasifikácie č. 251 - vážne mozgové a duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy a bola mu diagnostikovaná už v roku 1993. Popri tom stanovila ďalšiu diagnózu č. 302 c - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké, pričom v doplnku k posudku sa vyjadrila, že táto diagnóza je samostatnou a rozdielnou oproti diagnóze cervikálna dystónia s tým, že ich vzťah opisala ako príčina: cervikálna dystónia a následok: poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké. Tiež táto znalecká organizácia uviedla, že diagnóza - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké sa prvýkrát objavuje v lekárskej správe MUDr. C. R. z 13. januára 2005. Ďalej žalovaný poukázal na to, že i napriek tomu, že zdravotný stav žalobcu u diagnózy - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké ustálený nie je (podľa tejto znaleckej organizácie), bol žalovaný toho názoru, že nárok na výplatu dávky úrazového zabezpečenia, teda náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pri tejto diagnóze je premlčaný, keďže diagnóza - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké sa prvýkrát objavuje v lekárskej správe neurológa MUDr. C. R. z 13. januára 2005, pretože pod pomenovaním VAS C chrbtice je tam samostatne uvedená. Pri premlčaní nároku na výplatu predmetnej dávky žalovaný vychádzal zo súdnych rozhodnutí Okresného súdu Prešov (sp. zn. 10C/24/2007) a Krajského súdu v Prešove (sp. zn. 15Co/125/2010), predmetom ktorých bolo posúdenie žalobného návrhu žalobcu o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia za poškodenie na zdraví podaného na súd 9. februára 2007 vo vzťahu k diagnózam cervikálna dystónia retrocollis a laterocollis vľavo, multifokálne postihnutie centrálného nervového systému s obojstrannou léziou pyramídovej dráhy s poúrazovou encefalopatiou, stav po zlomenine orbity vľavo, atrofia mozočku, organický psychodróm v zmysle vypracovaného znaleckého posudku Mgr. MUDr. C. N., MPH zo 14. februára 2006, číslo 1/2006. Návrh žalobcu bol v celom rozsahu zamietnutý. Tiež dodal, že na základe posudku Mgr. MUDr. C. N., MPH žalobca písomne požiadal o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove s tým, že žiadosti v konečnom dôsledku vyhovené nebolo. V konaní pred krajským riaditeľstvom bol prirátaný znalec MUDr. Š. I., ktorý pre potreby konania vypracoval znalecký posudok zo 7. decembra 2006, číslo 27/2006. Ďalej žalovaný uviedol, že znalecký posudok Mgr. MUDr. C. N., MPH bol podkladom pre podanie žaloby na Okresnom súde Prešov (konanie sp. zn. 10C/24/2007), v ktorom žalobca tiež nebol úspešný (premlčanie). V predmetnom súdnom konaní bol u žalobcu vypracovaný aj ďalší znalecký posudok MUDr. I. R. z 23. júla 2008, číslo 4/2008, ktorý bol zároveň pre žalobcu podkladom pre konanie vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/68/2010, v ktorom sa žalobca domáhal zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia za poškodenie zdravia. V tomto súdnom konaní bol prirátaný aj ďalší znalec MUDr. N. R., ktorý ku dňu 7. júna 2012 vypracoval znalecký posudok číslo 4/2012. Vzhľadom na to, že závery oboch znalcov boli rozdielne, bola do konania prirátaná znalecká organizácia Forensic.sk, ktorá ku dňu 18. júna 2013, respektíve 3. júla 2014 vypracovala znalecký posudok a doplnok k znaleckému posudku. Žalovaný ďalej dôvodil, že zo znaleckých posudkov Mgr. MUDr. C. N., MPH, MUDr. Š. I. a MUDr. I. R. vyplýva, že buď priamo obsahujú neurologický nález MUDr. C. R., alebo z posudkov je zrejmé, že s týmto nálezom prišli do kontaktu.

Znalec Mgr. MUDr. C. N., MPH však vo svojom znaleckom závere diagnózu poúrazového obmedzenia chrbtice nestanovil a bodovo neohodnotil, v znaleckom posudku MUDr. Š. I. vo svojom závere cervikálnu dystóniu pod položkou 302 b/ označuje v zátvorke aj pomenovaním poúrazové obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice ľahké (teda obe diagnózy podradil pod jednu položku), čo bolo vzhľadom na závery znaleckej organizácie Forencis.sk vykonané nesprávne, pretože ide o dve samostatné diagnózy, v znaleckom posudku MUDr. I. R. vo svojom závere cervikálnu dystóniu označila položkou č. 302 e/ a zároveň ju v zátvorke označila pomenovaním poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice ťažké, čo bolo vzhľadom na závery znaleckej organizácie Forencis.sk vykonané tiež nesprávne, pretože ide o dve samostatné diagnózy. Táto znalkyňa síce opisovala diagnózu obmedzenia hybnosti chrbtice, ale obe diagnózy nesprávne podriadila pod jednu položku zdravotnej klasifikácie. Až ďalší znalec MUDr. N. R. cervikálnu dystóniu podriadil pod položku č. 251 s označením vážne mozgové a duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, zároveň však cervikálnu dystóniu neoznačil pomenovaním poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice. S týmto záverom vyjadrila súhlas znalecká organizácia Forensic.sk, ktorá zároveň uviedla, že poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice je samostatnou diagnózou rozdielnou oproti diagnóze cervikálna dystónia. Podľa žalovaného nie je chybou žalobcu a ani žalovaného, že ak znalci Mgr. MUDr. C. N., MPH, MUDr. Š. I. a MUDr. I. R. mali k dispozícii zdravotnú dokumentáciu žalobcu, tak diagnózu poúrazového obmedzenia hybnosti chrbtice neurčili ako samostatnú diagnózu a aj ju samostatne bodovo neohodnotili, pričom neuviedli, že táto má súvis s diagnózou cervikálnej dystónie. Znalci MUDr. Š. I. a MUDr. I. R. vo svojich posudkoch však opis danej diagnózy a jej samotné pomenovanie - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice používajú, čiže už v tom období bolo možné samostatné znalecké určenie predmetnej diagnózy. U žalobcu tak k dátumu 14. februára 2006 alebo 7. decembra 2006, prípadne najneskôr k dátumu 23. júla 2008 bola možnosť správneho znaleckého označenia diagnózy, jej bodového ohodnotenia ako aj jej opisu, z ktorého by bolo zrejmé, že súvisí s diagnózou, pre ktorú bol prepustený zo služobného pomeru, čím by bolo zrejmé, že aj za túto diagnózu zodpovedá služobný úrad, naviac, ak znalci MUDr. Š. I. a MUDr. I. R. aj takéto menovité označenie diagnózy uvádzajú, ale pre inú diagnózu, a zároveň ju aj čiastočne opisujú. Súčasné znalecké vyjadrenie Forensic.sk, ktoré jednoznačne určilo, že cervikálna dystónia a poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice sú samostatnými diagnózami (teda, že názor MUDr. Š. I. a MUDr. I. R. je nesprávny), nemôže byť použité ako základ pre stanovenie začiatku plynutia subjektívnej dvojiročnej lehoty premlčania nároku žalobcu na náhradu škody na zdraví.

9. Uzavrel, že napadnuté rozhodnutia boli vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona, spĺňajú všetky formálne náležitosti rozhodnutia, vychádzajú zo spoľahlivo zisteného stavu veci, pričom nevykazujú žiadne vady, ktoré by mohli zakladať ich eventuálnu neplatnosť.

10. Záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

11. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalovaného vyjadril podaním z 25. júna 2018.

12. Stotožnil sa s názorom krajského súdu, že žalovaný dostatočným spôsobom nezistil a nepreukázal, že by mal byť nárok žalobcu premlčaný. Nie je možné dať jednoznačne a nespochybniteľne odpoveď na to, či diagnóza označená MUDr. R. ako VAS C v jeho lekárskej správe z 13. januára 2005 je totožnou diagnózou s diagnózou vedenou pod položkou č. 304c zákona č. 437/2004 Z.z. - obmedzenie pohyblivosti krčnej chrbtice stredne ťažkého stupňa, respektíve s položkou č. 302c Vyhlášky č. 32/1965 Zb. - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké v zmysle znaleckého posudku Forensic.sk vrátane jeho doplnku. Správne tiež krajský súd uzavrel, že každá diagnóza vedená pod položkou 302c / 304c má viacero stupňov s rozdielnym bodovým ohodnotením od čoho sa odvíja aj výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, na základe čoho je potom potrebné pokladať každý stupeň (ľahký, ľahký s príznakmi koreňového dráždenia, stredne ťažký, stredne ťažký s príznakmi koreňového dráždenia, ťažký a ťažký s príznakmi koreňového dráždenia) za samostatnú diagnózu. I naďalej žalobca vyjadril presvedčenie, že z lekárskej správy MUDr. R. z 13. januára 2005 nevyplýva, že by v tomto roku

bolo u žalobcu zistené poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké podľa položky č. 302c Výhlášky č. 32/1965 Zb., lebo č. 304c podľa zákona č. 437/2004 Z.z.

13. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného ako nedôvodnú zamietol.

IV.

14. Vyjadrenie žalobcu bolo zaslané žalovanému na vedomie dňa 13. júla 2018.

V.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

16. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

20. Podľa § 199 ods. 1 písm. h/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie príslušného útvaru sociálneho zabezpečenia;

21. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ SSP zrušil rozhodnutie žalovaného z 2. októbra 2015, Č. p.: KM-OLVS-56/2015/OPK, ktorým tento podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. a tiež s poukazom na § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove z 20. apríla 2015, č. p.: KRPZ-PO-VO2-120-027/2014-PR, ktorým žalobcovi podľa § 20 ods. 1 písm. b/, § 22, § 29 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/2002 Z.z., § 174 ods. 1, § 254 ods. 1 a § 256 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. a § 4 a § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nepriznal náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

22. Podľa § 20 ods. 1 písm. b/ zákona č. 328/2002 Z.z., policajtovi, profesionálnemu vojakovi alebo vojakovi prípravnej služby, ktorý utrpel služobný úraz podľa § 29 ods. 1 až 3 alebo u ktorého bola zistená choroba z povolania podľa § 29 ods. 4, sa poskytuje náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia;

23. Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je upravená v osobitných predpisoch - Výhláška č. 32/1965 Zb. (účinná od 1. mája 1965 - do 1. augusta 2004) a v zákone č. 437/2004 Z.z. (účinný od 1. augusta 2004 - doposiaľ).

24. Podľa § 4 ods. 1 Vyhlášky č. 32/1965 Zb., sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následky"). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

25. Podľa § 6 ods. 1 Vyhlášky č. 32/1965 Zb., pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku.

26. Podľa položky č. 302 prílohy k Vyhláške č. 32/1965 Zb.,

Pourazové obmedzenie hybnosti chrbtice

a/ ľahké 80-150

b/ ľahké s príznakmi koreňového dráždenia 100-250

c/ stredne ťažké 150-300

d/ stredne ťažké s príznakmi koreňového dráždenia 250-400

e/ ťažké 300-650

f/ ťažké s koreňovými príznakmi 400-1000

27. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

28. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

29. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

30. Podľa položky č. 304 prílohy I k zákonu č. 437/2004 Z.z.

Pourazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200%

304a ľahké 100 - 190

304b ľahké s príznakmi koreňového dráždenia 130 - 325

304c stredne ťažké 190 - 390

304d stredne ťažké s príznakmi koreňového dráždenia 325 - 520

304e ťažké 390 - 800

304f ťažké s koreňovými príznakmi 520 - 1300

31. Podľa § 254 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., právo sa premlčí, ak sa neuplatnilo v lehote ustanovenej v tomto zákone. Na premlčanie sa prihliadne, len ak sa ten, voči ktorému sa právo uplatňuje, na premlčanie odvoláva; v takom prípade nemožno premlčané právo tomu, kto ho uplatňuje, priznať.

32. Podľa § 254 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z., právo na náhradu za stratu na služobnom plate podľa § 177 a za sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu služobného úrazu alebo choroby z povolania alebo za iné škody na zdraví, právo na náhradu nákladov na výživu pozostalých, príspevkov a prídavkov k dôchodku sa nepremľujú; nároky na jednotlivé plnenia z nich vyplývajúce sa však premlčujú v lehotách ustanovených v § 256.

33. Podľa § 256 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z., lehota na uplatnenie nároku na náhradu škody je dva roky; začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvie o tom, že škoda vznikla, a o tom, kto za ňu

zodpovedá. Nárok na náhradu škody sa však premlčí, ak nebol uplatnený v lehote troch rokov a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne alebo po požití alkoholu, alebo inej návykovej látky, v lehote desiatich rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

34. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

35. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

36. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

37. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

38. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovaného zistil, že - žalobca pôvodne žiadosťou z 23. mája 2006 požiadal o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (a tiež jednorazové mimoriadne odškodnenie), a to na podklade znaleckého posudku Mgr. MUDr. C. N. zo 14. februára 2006, číslo: 1/2006, v ktorom znalec v súvislosti s posúdením sťaženia spoločenského uplatnenia aplikoval položku č. 251 prílohy k Vyhláske č. 32/1965 Zb. - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy - posttraumatická encephalopathia s multifokálnym posrihnutím CNS

- Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove rozhodnutím z 22. júna 2006, Č. p: KRP-476-24/VO-Š-2006 žalobcovi nepriznalo náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (ani jednorazové mimoriadne odškodnenie); dôvod spočíval v uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty

- na odvolanie žalobcu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako odvolací orgán rozhodnutím z 29. septembra 2006, Č. p.: KM-105/PK-2006 zrušilo prvostupňové rozhodnutie a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie

- Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove na základe záverov plynúcich zo znaleckého posudku zo 7. decembra 2006, číslo 27/2006 do konania pribratého znalca MUDr. Š. I. opätovne rozhodnutím z 2. januára 2007, Č. p: KRP-476-38/VO-Š-2006 žalobcovi nepriznalo náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (a tiež jednorazové mimoriadne odškodnenie); dôvod opätovne spočíval v uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty

- na odvolanie žalobcu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako odvolací orgán rozhodnutím z 1. júna 2007, Č. p.: KM-30/PK-2007 odvolanie žalobcu zamietlo a prvostupňové rozhodnutie potvrdilo

- okrem toho sa žalobca na základe podanej žaloby zo 7. februára 2007 domáhal v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/24/2007 na Okresnom súde Prešov zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia (žalobca odkazoval na závery plynúce zo znaleckých posudkov už vyššie zmieňovaných znalcov)

- Okresný súd Prešov rozsudkom zo 7. apríla 2010, č. k. 10C/24/2007-269 zamietol žalobu ako nedôvodnú z dôvodu uplynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty; pre účely konania bol vyhotovený znalecký posudok MUDr. I. R. z 23. júla 2008, číslo 4/2008, v ktorom znalkyňa v súvislosti s posúdením sťaženia spoločenského uplatnenia aplikovala položku č. 302e prílohy k Vyhláske č. 32/1965 Zb. - Cervikálna distónia (poúrazové obmedzenie hybnosti chrčtice - ťažké)

- Krajský súd v Prešove rozsudkom z 13. októbra 2010, sp. zn. 15Co/125/2010 rozsudok okresného súdu potvrdil

- Najvyšší súd Slovenskej republiky následne žalobcom podané dovolanie uznesením z 19. apríla 2011, sp. zn. 3Cdo 15/2011 odmietol

- na základe záverov plynúcich zo znaleckého posudku MUDr. I. R. z 23. júla 2008, číslo 4/2008, v ktorom znalkyňa v súvislosti s posúdením sťaženia spoločenského uplatnenia aplikovala novú položku č.

302e prílohy k Vyhláške č. 32/1965 Zb., žalobca dňa 23. marca 2010 podal opätovne žalobu, ktorou sa domáhal v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/68/2010 zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia

- v priebehu konania sp. zn. 25C/68/2010 bol vyhotovený ďalší znalecký posudok MUDr. N. R. zo 7. júna 2012, číslo 4/2012, v ktorom na rozdiel od záveru znalkyne MUDr. I. R. skonštatoval, že u žalobcu nešlo o ďalšiu diagnózu (položka č. 302e, čo bolo dôvodom na podanie žaloby vo veci 25C/68/2010), ale táto diagnóza je súčasťou širšej (už stanovenej) položky č. 251 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, pod ktorú spadá aj organický psychosyndróm
- vzhľadom na tieto rozdiely v záveroch znalcov, okresný súd do konania pribral znalecký ústav Forensic.sk, ktorý vo svojom posudku z 18. júna 2013, číslo: 112/2013 vrátane jeho doplnku z 3. júla 2014 uzavrel, že diagnóza poúrazové obmedzenie chrbtice je samostatnou diagnózou rozdielnou oproti diagnóze cervikálna dystónia, pričom ju podriadil pod položku č. 302c, teda stredne ťažký stupeň
- z úradnej činnosti najvyšší súd mal preukázané, že okresný súd konajúci vo veci 25C/68/2010 žalobcu ako nedôvodnú zamietol
- následne žalobca podaním z 22. októbra 2014 požiadal Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove (tu vystupujúce v pozícii prvostupňového správneho orgánu) o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to práve na podklade záverov plynúcich zo znaleckého posudku (vrátane jeho doplnku) znaleckej organizácie Forensic.sk vyhotoveného v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25C/68/2010
- prvostupňový správny orgán žiadosti rozhodnutím z 20. apríla 2015 nevyhovel a druhostupňový správny orgán (tu žalovaný) rozhodnutím z 2. októbra 2015 následne žalobcom podané odvolanie zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil.

39. Najvyšší súd po vyhodnotení žalovaným v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od záverov krajského súdu vo veci samej, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby najvyšší súd v preskúmvanej veci nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa vo svojom odôvodnení obmedzil na doplnenie dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia.

40. V prvom rade najvyšší súd uvádza, že diagnóza - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice (podľa položky č. 302 prílohy k Vyhláške č. 32/1965 Zb.), prípadne Poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200% (Podľa položky č. 304 prílohy I k zákonu č. 437/2004 Z.z.) bolo po prvý krát konštatované v znaleckom posudku MUDr. Š. I. zo 7. decembra 2006, číslo 27/2006 a zaradené pod položku č. 302b - poúrazové obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice ľahké s príznakmi koreňového dráždenia ako súčasť širšej diagnózy Cervikálna dystónia, ktorá bola u žalobcu zistená už v roku 1993, prípadne 1994. Okrem toho menovaný znalec u žalobcu vzhliadol i ďalšiu diagnózu zaradenú pod položku č. 251 - Vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy s tým, že obe diagnózy (302b a 251) považoval za nutné hodnotiť samostatne. Ďalší znalec MUDr. I. R. v znaleckom posudku z 23. júla 2008, číslo 4/2008 zdravotný stav žalobcu ohodnotila ďalšou položkou č. 302e - poúrazové obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice ťažké ako súčasť širšej diagnózy Cervikálna dystónia. Do konania 25C/68/2010 pribratý znalec MUDr. N. R. v znaleckom posudku zo 7. júna 2012, číslo 4/2012 hodnotil zdravotný stav žalobcu položkou č. 251 - Vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy s tým, že podľa znalca táto položka zahŕňa aj Cervikálnu dystóniu.

41. Najvyšší súd ďalej uvádza, že vzhľadom na tieto rozpory bol v civilnom konaní 25C/68/2010 pribratý do konania znalecký ústav Forensic.sk, ktorý v znaleckom posudku z 18. júna 2013, číslo: 112/2013 vrátane jeho doplnku z 3. júla 2014 zdravotný stav žalobcu na účely bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia posúdil podľa položky č. 251 - Vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, položky č. 257a - Poškodenie tváre sprevádzané funkčnými

poruchami ľahkého stupňa u muža a novou položkou č. 302c - Poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké s tým, že táto diagnóza č. 302c je samostatnou diagnózou rozdielnou oproti diagnóze cervikálna dystónia. Z uvedeného je potom zrejmé, že žalobca sa o novej (samostatnej) diagnóze zaradenej pod položkou č. 302c dozvedel až zo znaleckého posudku znaleckého ústavu Forensics.sk. Poukaz žalovaného na to, že nárok na výplatu dávky úrazového zabezpečenia, teda náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia pri tejto diagnóze je premlčaný, keďže diagnóza - poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké sa prvý krát objavuje v lekárskej správe neurológa MUDr. C. R. z 13. januára 2005, a to pod pomenovaním VAS C chrbtice, sa žalobca reálne (aj vzhľadom na predchádzajúce vzájomne si odporujúce znalecké posudky) dozvedel opäť až zo záveru znaleckého ústavu Forensic.sk; žalobca nemá medicínske vzdelanie, pričom nie je zrejmé (a v priebehu konania ani nebolo reálne preukázané) do akej miery diagnóza vyplývajúca z lekárskej správy neurológa MUDr. C. R. z 13. januára 2005 pod pomenovaním VAS C chrbtice zodpovedá diagnóze na účely bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu - Poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké. Pri posudzovaní otázky, kedy sa účastník konania dozvedel o tom, že škoda vznikla a o tom, kto za ňu zodpovedá, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti tohto účastníka o týchto prvkoch (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o nich) a len vtedy začne plynúť subjektívna premlčacia doba. V tomto smere je potom záver žalovaného o premlčaní nároku, a to z dôvodov ním uvedených, zatiaľ ničím nepodložený. Uvedený záver navyše podporuje aj konštatovanie Okresného súdu v Prešove v rozsudku z 30. novembra 2017, sp. zn. 25C/68/2010, ktorý v bode 38 rozsudku uviedol, že až v konaní 25C/68/2010 bola zistená nová diagnóza u žalobcu - Poúrazové obmedzenie chrbtice stredne ťažké pod položkou 302c, ktorú si žalobca v konaní pred súdom neuplatňoval. Podľa názoru najvyššieho súdu si ju žalobca v civilnom konaní neuplatnil z dôvodu, že si ju uplatnil samostatnou žiadosťou o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia adresovanou prvostupňovému správneému orgánu, a to práve na podklade záverov plynúcich zo znaleckého posudku (vrátane jeho doplnku) znaleckej organizácie Forensic.sk.

42. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalovaného uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

43. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobca bol v kasačnom konaní plne úspešný.

44. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.